



*sediment(over)last
in onze waterlopen*



Afstrom van water en bodemdeeltjes van een landbouwperceel in Ninove
© Steunpunt Erosie



Sediment(over)last in onze waterlopen

Als het regent kunnen bodemdeeltjes afspoelen naar de omliggende grachten. Via de grachten komen die deeltjes in de waterlopen terecht.

Bodemerosie is er altijd geweest, maar door intensief landgebruik komt er nu veel meer sediment in de waterlopen terecht dan vroeger.

Als waterloopbeheerder hebben we liever niet te veel dergelijke inspoeling in onze waterlopen en overstromingsgebieden. Het sediment **verhindert een goede waterafvoer** waardoor het **gevaar voor overstromingen** toeneemt. We moeten dan veel sneller ruimen, wat een grote kost betekent.

Hoe kan bodemerosie aangepakt worden?

Je kan vermijden dat bodemdeeltjes naar de waterlopen afspoelen door te **voorkomen dat ze loskomen**.

Zo spoelt er van een kale bodem véél meer af dan van een grasland of begroeide akker. Ook (aan)gepaste teelttechnieken zorgen voor een stabiele en dus beter beschermde bodem.

Daarnaast kan je er ook voor zorgen dat deeltjes worden opgevangen net vóór ze in de beek verdwijnen. Grasbufferstroken of damconstructies langs waterlopen kunnen afspoelende bodemdeeltjes **opvangen** zodat ze niet in de waterloop terecht komen.

Als gebruiker van de omliggende gronden kan je door bepaalde keuzes en kleine maatregelen dus veel bodemverlies vermijden. Een gecombineerde aanpak zorgt natuurlijk voor het beste resultaat.





Wat doet de Provincie?

De Provincie Oost-Vlaanderen richtte een provinciaal **Steunpunt Erosie** op. Erosie-experten staan de erosiegevoelige gemeenten en individuele landgebruikers met raad en daad bij.

In nauw overleg met gemeentelijke en Vlaamse diensten werken we rond teelttechnieken, beheerovereenkomsten en uitvoering van erosiebestrijdingswerken. Daarnaast organiseren we workshops en demonstraties. Sinds de invoering van verplichtingen voor de meest erosiegevoelige percelen is er nood aan informatie en sensibilisatie rond deze opgelegde (nieuwe) technieken.





Houthakseldam in Maarkedal © Steunpunt Erosie



Dam van kokosballen

Ons bestuur coördineert ook het project **Kleinschalige Opvangsystemen (KLOS)**. Erosiewerende dammen uit natuurlijke materialen zoals kokosballen en houthaksel zorgen er voor dat bodemdeeltjes niet in de waterlopen verdwijnen. Door de dammen wordt het afstromende water afgeremd en gefilterd, waarbij de meegevoerde bodemdeeltjes worden tegengehouden.

De kleinschalige damconstructies kunnen snel worden aangelegd, zonder veel grondinname. Ze bieden een eerder tijdelijke maar zeer efficiënte oplossing voor een acute afstroming van sediment.

◀ Opvang van afgespoelde bodem met dammen uit natuurlijke materialen.

Wat kan je als landgebruiker doen?

Respecteer de 1 meterzone

Je mag de eerste meter landinwaarts vanaf de kruin van een waterloop **niet bewerken** en je mag er ook **geen** bestrijdingsmiddelen gebruiken (zie 'Waar houdt je als aanpalende eigenaar of gebruiker rekening mee?'). Toch zien we al te vaak dat die regel niet wordt nageleefd. Er wordt soms geploegd tot tegen of tot in de waterloop waardoor losgewerkte bodemdeeltjes sneller in de waterloop terecht komen of oevers instabiel worden. Meerjarige begroeiing en planten op de oever van de waterloop houden met hun wortels het talud vast. Door het gebruik van bestrijdingsmiddelen verdwijnen de planten en verliest de oever zijn bescherming tegen erosie.

Neem contact op met het Steunpunt Erosie

Zie je als landgebruiker of landeigenaar erosieverschijnselen zoals geulen op de akker, modder op de weg of slib in de grachten, neem dan contact op met Steunpunt Erosie. Samen met jou en in overleg met de gemeente zullen de erosie-experts zoeken naar een haalbare oplossing.

Sluit een beheerovereenkomst af

Als je een actieve landbouwer bent, is een beheerovereenkomst voor erosiebestrijding misschien een oplossing. Dit is een vrijwillige overeenkomst tussen jou en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) waarbij jij bepaalde beheermaatregelen uitvoert in ruil voor een vaste vergoeding. Een aantal van deze beheerovereenkomsten is specifiek gericht op de aanpak van erosie. Voor meer informatie hierover verwijzen we naar www.vlm.be (klik via doelgroepen door naar Land- en Tuinbouwers > beheerovereenkomsten).



Meer info

Het Provinciaal Centrum voor
Milieuonderzoek, Steunpunt Erosie

erosie@oost-vlaanderen.be

Tel. 09 267 89 00